



Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Sect. III. Cur Mater Domini huic spectaculo interfuerit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

& clavis crucifixum mori, imò & mortuum, in gremio suo positum spectabat. Hinc haurire licet, quantum satis est solatorum. Saxum est, quem hæc spectacula non afficiunt.

Ecce filius tuus. Has voces ipsamet audivit, utrumque de filium ipsamet aspexit. Bernardus censet aut nimio lacrymarum fluxu non potuisse oculos in vicina defigere, aut eos certe ab hoc spectaculo nunquam deflectisse. *Moriebatur vivens,* inquit, *vivendo ferens dolorem morte crudeliorem.* Verè juxta crucem stabat, quia crucem filii præ ceteris majore cruciatu ferebat. Et credibile proflus est, cum amor sit oculatissimus, ab hac Matre cruci adstante, omnem filii motum nutumque vigilantissimè observatum. Beata Birgitta Matrem hanc ita de filio loquentem facit: Nec ipse me adstantem cruci videre potuit, nisi sanguine per compressionem ciliorum expresso. Vidit igitur Mater & audivit illa omnia. O quanto mitior Deus in amicos suos exitiit! Abrahamus Saræ conjugii neutiquam dixit Isaacum filium à se maclandum.

Gen. cap. 21. vers. 16.
Exodi c. 2. vers. 5.
Ibid. c. 12. vers. 31.
1. Reg. c. 4. vers. 18.
2. Reg. c. 18. vers. 33.

Agar Abrahami ancilla filium suum extremè sitientem arbori acclinans, & abiens, *Non videbo,* inquit, *morientem puerum.* Mater Moyſis maluit videre filium humani quam sanguini innatantem. Pharaò durior omni matremore, viso tamen primogenito mortuo, ut cera cæpit mollescere: *vocatisq; Moysè & Aaron.* Ite, inquit, *immolare Domino, sicut dicitis.* Heli sacerdos allato nuntio de filiis duobus interfectis *cecidit de sellâ retrorsum, & fractis cervicibus mortuus est.* David Absalone filio de genere confosso, inconsolabili planctu exaltans, *Fili mi Absalon, clamabat, Absalon fili mi, quis mihi tribuat, ut ego moriar pro te?* Ita Domini Mater longè potiori jure, Fili mi Jesu, dixerit, *Jesu fili mi, quis mihi det, ut ego tecum & propter te moriar, fili mi Jesu dulcissime?*

§. III. Cur Mater Domini huic spectaculo interfuerit.

Miratur Apostolos Bernardus in Thaboris montem eductos sine Matre, miratur Matrem in Golgothæum elivum assumptam sine Apostolis, quorum unicuique adfuit. O Bernarde, non est quòd aded mireremur: cacumen Thabor gaudiis & solariis, Calvaria collis luctu & doloribus inundabat: in Thabore multum, Creticum, Falernum bibebatur; in Calvariâ acetum felle mistum ingerebatur, amarissimus dolorum calix erat exhauriendus. Hic illud præcæ legis erat, Aut abi aut bibe, hoc est, infanda patere. Atqui Mater Christi patiendò longè fuit robustior Apostolis, & filius cumprimis voluit, ut Mater è suo calice biberet prima, & plus aliis omnibus, quod pridie mortis à Patre petiit: *Transseat à me calix iste.* Rogabat Christus, Hilario interprete, non tam ut à se penitus recederet hic calix, quam ut ad alios quoque suorum amicorum perveniret, velut circularis haustus & poculum salutis, ut quomodo à se, sic & ab illis sine spei diffidentia, sine mortis fugâ, sine omni impatientiâ biberetur. Reverà Mater cum filio bibit; nam à filio ad Matrem transit, à Matre ad filium adoptatum Joannem. Sed etiamnum hic calix inter nos circulatim obit: ebibendus est, velis nolis, ebibendus est. Nemo tergiverſetur, cum eum bibendi ordo provocat. Est calix Domini, vinum Dominicum, calix transiens, idè duplici nomine; nam nullum præterit, nullum ab amaro potu hoc immunem esse sinit, omnibus sese ingerit, etiam nolentibus & invitis: sed ramen hoc quoque nomine calix transiens est, quia non æternos spumat amatores; modicum, breve, momentum est, quidquid hic patimur. Bibamus poculum salutis: qui Dominicæ cruci stant propiores, qui Christo magis cognati, qui ei chariores, plerumque sæpius & plus bibunt. Nullus horreat tam triste absinthium, Christus præbuit, Christi Mater, discipuli, amici omnes eandem hanc potionem biberunt largissime; om-

B. Maria adfuit in monte Calvaria non autè Apostoli, quia iis erat robustior in patiendo. Matt. c. 26. vers. 39.
Hilarius canon. 31. in Matthæum.

Calix Domini dicitur transiens, quia breve est quidquid hic patimur.

nes Sancti quanta passi? Et nos quid oblectamur frustra? si volentes bibimus, placemus Domino, gratiam Dominicam emeremur, spes certa nectaris in celo bibendi. Eia fortiter & agamus & patiamur.

Rex noster exactissimè videt, quid quisque suo nomine toleret. *Cum vidisset Jesu Matrem & discipulum stantem.* Vidit proximos, vidit non ad latus sed ante faciem stantes. Penetrabat Mater immensam turbam, & ex adversum cruci se collocabat velut depictura filium. Hinc vidit audiriq; omnia, hinc gladius tam alte petus subit. O Simeon, non unus hic gladius; multi sunt, qui virgineum pectus hauriant: clavi, spinæ, acetis spongia, stillantia recens vulnere, vociferationes militum, irrisiones hostium, filii verba, meri gladii, acutissima spicula. *Hæc filia Hebræi populi,* quod Hieremias dicit, *accincta cilicio, confersa cinere, luctum unigeniti sui fuit plantum amarum.*

Hic mihi faciendum, quod Timanthes nobilis pictor excogitavit arti juvande. Iphigeniam pinxerat ad aras stantem vivam victimam, & cognatos omnes quam potuit mæstissimos penicillo expresserat. Cum omnem tristitiâ imaginem consumpsisset, patris Agamemnonis vultum lavavit, quem dignè non poterat ostendere. Sint forsitan colores, quibus Apostolorum, Magdalene, Petri, Joannis, lugentium Maronarum lacrymas exprimamus, non sunt certe, quibus ægrimonia Matris ostendamus. Verba dolor superat.

§. IV. Expendantur verba Domini: Ecce Mater tua.

Valerius narsus, Pindaro poëta facundissimo quemdam discipulorum fuisse charissimum. In hujus gremium Magister capite reposito in ipso Gymnasio quieti se dedit, & obiit. Nec prius decessisse cognitus est, quam Gymnasiarcha locum eum claturus, necquidquam jam mortuum excitare conaretur. Christus Patientiæ ac Humilitatis Magister, cum ambas virtutes illas è cathedrâ crucis doceret in scholâ publicâ, auditorum multa millia numeravit, sed inter discipulos chariorem habuit neminem Joanne. Apud hanc quietis aliquid quærens, *Ecce, ait, Mater tua.* Ego post pauculas horas sepulchro condar, interim meam matrem tibi commendo: *Ecce Mater tua.* His dictis omnia sunt tenebræ, quibus ad trionum durantiis, ut supra demonstratum est, Christus velut mortuus continebat, ut silentium hoc impenderet orationi. Cedentibus tenebris rursus loqui & stim fateri voluit.

Jacob in Ægypto moriturus præsentia ad fatalem lectulum Josepho, *En ego morior,* inquit, *do tibi partem unam extra fratres tuos.* Christus in cruentâ trabe oculos solum & linguam habuit non ligatam: illos & istam matri ac discipulo impendens, *En,* inquit, *do tibi partem unam extra ceteros Apostolos, partem optimam, quâ mihi nil unquam fuit charius.*

M. Popilius vir Senatorii ordinis Appium Gallum ab ineunte ætate sibi familiarissimum, jam propè moriens pro vetusto jure amicitia, & vultu benigno respexit, & verbis magnum præ se amorem ferentibus profecutus est; unum etiam de multis, qui assidebant, ultimo complexu & osculo dignum judicavit, insuper & anulos quoque suos ei tradidit, ne quid ex eâ hereditate amitteret. Quos Appius vir diligens in locellum repositos diligentissimè hæredibus illius reddidit. Si fas ima summis non tam conferre, quàm hæc per illa explicare, en Christus moriturus de cruce Joannem amplectitur & osculatur, tradens insuper dactylothemam, hoc est, Matrem suam virtutibus omnigenis ornatam, gratiâ plenam. Joannes optimus æstimator gemmarum quas accepisset, Matrem sibi commendatam accepit quidem minimè in sua, nihilominus hoc cimelium nobis minimè subductum. Hæc mater etiam est nostra, quamvis Joanni singularissimè commendata. *Ecce mater tua.* Illi enim præ ceteris